

I november 2020 boede jeg i Neos Kosmos for at arbejde med min musik og mine tekster. Jeg vil her forsøge at indvie jer i min proces og mit arbejde, der selvfølgelig var præget af nedlukningen, men jeg havde på det givne tidspunkt boet i Athen i to måneder og haft mulighed for at mødes med nogle kollegaer. Jeg håber, at dette skrift kan fungere som en tak – jeg var nemlig meget glad for mit ophold i Athen og planlægger at komme tilbage i 2022 for at samle op på de frø, der blev sået.

Min rejse og mit ophold i Athen har været en del af et eksperiment og et personligt ønske om at prøve at forstå Europa anno 2020 og finde en måde at reflektere nogle af samtidens problemstillinger på i mit kunstneriske arbejde. Det er langstrakt og bred undersøgelse, der blandt har mundet ud i to værker for elektronik og kor. Jeg har i Athen været interesseret i og lyttet til byzantinsk kormusik, der minder meget om gregoriansk sang men med nogle egnsspecifikke melismer. Musikken er noteret og dokumenteret i nogle gamle kirkesangbøger, eksempelvis 'Sticheron', der består af en samling tekster med tilhørende tekstnær notation, som udstikker en tonal ramme men derudover er fri for den enkelte kantor (sanger). Ofte høres variationer over samme tekst samtidigt, når koret synger. Jeg har i mine værker lånt nogle af den frit messende vokals kvaliteter i måden at skabe en tilstandsfornemmelse på. Jeg har mødt med en musiker, som underviser på konservatoriet og ved en masse om ligheder mellem såkaldt vestlig og østlig musik, og

hvordan det fx kommer til udtryk i nogle måder man bruger stemmen på. For mig er det et slags levende lydligt bevis på hvordan Anatolien, Grækenland og dele af Balkan – som på mange områder gøres forskellige fra hinanden - griber ind i hinanden, historisk og kulturelt. Gennem ham har jeg fået kontakt til en korleder, der underviser i og ved en masse om byzantinsk vokalmusik – men jeg må vente til de begynder at have prøver igen.

Valeria (som jeg var i Athen med) og jeg har taget timer hos en koreograf og danser Dafin Antoniadou (før nedlukningen). Det har åbnet for en interesse i kor og koreografi, som jeg udforsker i dette forår 2021. I 2022 ser jeg frem til at besøge Athens genåbnede scener. Jeg planlægger også at genoptage mit samarbejde med Dafin og fotograf/kunstner Dimitra Tzanou, som jeg også lavede et arbejde med.

Af mindre strengt arbejdsrelaterede nybrud opdagede jeg en formidabel kiks, der er en slags blanding mellem en tvebak og en bastogne. Jeg fandt en lille hemmelig strand, hvor man kan se havbunden klart flere meter under én. Jeg fik en hjemmedyrket chai-the fra min grøntsagshandler en dag. Og så har jeg set et granatæbletræ for første gang i mit liv. Med andre ord trivedes jeg meget godt. Lad mig afslutte rapporten på denne mere stemningsskabende måde – følgende er uddrag fra en mail, jeg sendte hjem til mine nærmeste i midten af november:

I Neos Kosmos ligger alle byens bilværksteder, virker det til. Alle steder man kigger hen, ser man biler hejst op og mænd der roder rundt under

dem. Der er dæk, kofangere, sidespejle alle vegne. Midt i kvarteret ligger Athens ældste kirkegård, hvor tempoet er sat yderligere ned og menneskene går langsomt rundt i ligtog, sænker kister ned i jorden, skubber dem ind i mausoleer, eller klemmer små urner ind på en ledig plads. Det er langt fra de nordens ensrettede gravpladser, hvor man måske i højere grad prøver at gøre alle lige i døden. Her er det ingen skam at udsmykke eftermælet efter bedste evne. Alle vegne på gravmonumenterne, står billedrammer med famlede portrætter, kunstige blomster og små kar til at brænde røgelse. Denne oldgamle praksis, at bruge røgelse til give noget sjæleligt et stofligt udtryk, trives her. Man kan endda købe et to-go røgelsessæt i supermarkedet.

Jeg sidder på min tagterrasse og suger al den sol til mig, jeg kan. Nu har den nationale nedlukning varet en uge. For mig betyder det, at jeg hver gang jeg vil ud, skal medbringe en underskrevet formular, der sværger på at jeg kun går ud for handle ind eller for at dyrke motion. Man må være klar på at kunne blive stoppet af politiet, vise sit pas og forklare sig. Én de psykologiske effekter er, at man spørger sig selv en ekstra gang, om man nu virkelig også går ud for at handle, om man går hurtigt nok til at blive anset som én, der dyrker motion. Noget folk fx løser ved at tage sportstøj på, mens de fortsætter med at gå langsomt. Det er en underlig ting at prøve, at føre en indre samtale om eget formål ved at bevæge sig rundt. Men efter en uge fornemmer man hurtigt, at folk finder deres egne måder at klare sig igennem det på, gradbøje reglerne, finder andre måder at udføre deres arbejde på. Det ved myndighederne helt sikkert godt, men så længe størstedelen af arbejdskraften bliver hjemme og

hospitalerne følger med, accepterer man det, virker det til. Der er ikke hjælpepakker her på samme måde, så medmindre man har et godt netværk eller en familie der kan støtte, er man på herrens mark. Men grækerne er vant til kriser - vant til, og forventer sig måske ikke andet af staten, end at de overlades til sig selv og må løse deres egne problemer. Som på den ene side virker til at skabe en stærk solidaritet mellem naboer, mellem familiemedlemmer, venner, dem man omgås - og på den anden svækker den mellem borgere, denne mere abstrakte solidaritet gennem og til systemer. I morges overværede jeg en scene i min gade: en pose med sardinrester dumpede ned på fortovet til gadens kattedame (og alkoholiker) – de talte ikke sammen, men kattene fik mad. Det skulle ikke undre mig, om overboen indimellem dumper lidt mad ned til hende også.

Selv bor jeg i Det Danske Instituts ny-renoverede lejlighed. I køkkenet er der små klistermærker på hylderne i skabe og køleskab, 'værelse 1' og 'værelse 2', sådan at man kan undgå at bryde ind i hinandens privatsfærer. Udover Valeria og mig, bor Lene her, der arbejder på et ph.d.-projekt om dansk kolonihistorie. Vi har haft samtaler nok i køkkenet til at de hvide flader er begyndt at føles hjemlige. Lene har et herligt buldrende grin, som hun lukker mere og mere op for. Og er her på anden ugen er vi endda begyndt at dele ting fra hinandens køleskabshylder. Der kommer en og gør rent hver anden dag med kradse midler, tager skraldet ud, ligger rene håndklæder på vores senge. Det er som om, der aldrig er noget, der når at sætte sig fast i lejligheden, en størknet plet eller en sur

lugt. Det hele bliver holdt glat og velduftende. Jeg må sige at jeg, selvom jeg ofte praler af at holde af at gøre rent, hurtigt har vænnet mig til det.

Igen – tusind tak for opholdet! Jeg håber, at jeg kan komme på besøg i fremtiden. Skulle I ønske at lytte med til korværkerne, vil jeg sende jer lydfiler, så snart de er under optagelse.

Varme tanker,
Karen Juhl